

(NE)JEDNAKI U VRTIĆU Mama Narcisa: Nema ljepešeg osjećaja nego znati da se od našeg Jana ne okreće glava i da ga se doživljava u punom smislu te riječi

Jan je uključen kao i ostala djeca, sa svojim izazovima koje ima, kojima će se pristupiti bez puno isticanja, što je zapravo inkluzija u pravom smislu riječi - rekla je mama Narcisa Jembrek.

PIŠE ADELA ZEMBER - 21.11.2021. 19:00

SNIMIO VALENTINO ŠTEFANEK.

Fotograf i ja koračamo dvorištem Crvenkapice prema ulazu u vrtić. Idemo upoznati i fotografirati malog Jana, dijete s teškoćama u razvoju.

Ulovila me nekakva nervosa, kroz glavu mi prolazi milijun pitanja i, moram priznati, predrasuda – Kako da mu pristupim? Što da očekujem? Kako da se ponašam? Nadam se da ga neću preplašiti. Ulazimo u skupinu, dočekuje nas odgojiteljica Ivana, preletim pogledom kroz skupinu, mališani su se taman probudili nakon popodnevnog spavanja, neki jedu jogurt, neki se igraju, svatko ima svoju zanimaciju. Pogledom tražim drugačije dijete. Ne pronalazim ga. Odgojiteljica Ivana predstavi nam malog četverogodišnjeg Jana. Za stolom sjedi preslatki dečkić, bumbastih obrašćica s plavim naočalama i prebacuje žličicom kukuruz iz jedne posudice u drugu. Čučnula sam kraj njega, pogledao me svojim velikim smeđim očima i nasmijao se, počeli smo razgovarati, objašnjavao mi je i pokazivao što točno radi, a najviše od svega dojmio ga se kolegin fotoaparat i zvuk koji proizvodi prilikom fotografiranja.

[>> \(Ne\)jednaki u vrtiću – put inkluzije djece s teškoćama u razvoju u Tratinčici i Podravskom suncu](#)

Jan Jembrek jedan je od [25 mališana s teškoćama u razvoju koji polazi Dječji vrtić Tratinčicu](#), a njegova majka **Narcisa Jembrek** govori nam da mu je dijagnosticiran Downov sindrom. Prije samog polaska u vrtić Janovi roditelji napisali su odgojiteljicama pismo:

“Od vas očekujemo da budete uz njega kad vas zaista treba, da ga ohrabrujete i uz vođenje potičete na što veću samostalnost, baš kao i svako drugo dijete. Očekujemo da ga uključite u sve zajedničke aktivnosti i da mu prilagodite onoliko koliko je potrebno da može sudjelovati i osjećati se prihvaćeno, vrijedno i zadovoljno”.

Upravo je to ono što sam ja doživjela kad sam ušla u njegovu skupinu – prihvaćeno, samostalno, zadovoljno dijete okruženo prijateljima.

SNIMIO VALENTINO ŠTEFANEK.

Strahovi, ali i uzbuđenje prije polaska u vrtić

No, prije polaska u vrtić, Janova majka priznaje da su se pojavile neke bojazni.

– Bilo je određenih strahova vezanih uz to hoće li biti prihvaćen, kako će se sporazumijevati s obzirom na to da ne govori, već se u svrhu komunikacije služi naučenim gestama te mimikom i oponašanjem. Bojali smo se kako će drugi roditelji reagirati, hoće li imati razumijevanja za to da je s njihovom djecom u grupi dijete kojem je potrebno više pažnje, koje je drugačije – ističe Janova mama.

Dodaje kako su dane pred sam polazak u vrtić i odvajanje najviše obilježili neki iracionalni strahovi, ali i uzbuđenje oko toga kako će se Jan snaći u potpuno novoj sredini, bez svojeg oslonca, prevoditelja.

– Hoće li znati pokazati sve što smo ga naučili, hoće li željeti sudjelovati u aktivnostima s drugom djecom, hoće li se igrati, pjevati, veseliti? Željeli smo i želimo za njega jedno uobičajeno djetinjstvo u kojem neće u prvom planu biti samo ono što on ne može, već i one stvari koje je uspješno savladao, u kojima je dobar. Hoće li odgojiteljice imati vremena i volje prilagoditi mu materijale za učenje tako da se i on osjeća uspješno? Jer zna, zna on itekako dobro kad nešto uspije dobro napraviti i samo čeka da mu se kaže lijepa riječ, “Bravo” ili “Jan to je bilo super” – objašnjava.

Jan je u vrtić najprije uključen kao dijete, a uz stručnu podršku prilagođavaju mu se pristup i metode rada

No, kaže da zapravo od prvog razgovora s ravnateljicom oko uopće postojanja mogućnosti da se Jan uključi u redovnu skupinu imaju isključivo pozitivna iskustva.

– Na prvom roditeljskom sastanku pitanje drugačijeg djeteta u skupini uopće se nije pokrenulo, iako sam to očekivala, što me u jednu ruku oduševilo. Iako je svaki roditelj ukratko pričao o svojem djetetu, za mene je to bio posebno emotivan trenutak jer sam možda i očekivala neke posebne reakcije, no ništa se specijalno oko našeg Jana nije odvijalo, jednostavno je uključen kao i ostala djeca, sa svojim izazovima koje ima, kojima će se pristupiti bez puno isticanja, što je kad sam kasnije o tome razmišljala, zapravo inkluzija u pravom smislu riječi. On je jednostavno uključen najprije kao dijete, a uz stručnu podršku stručnih suradnika prilagođavat će mu se pristup i metode rada i to je poruka koju sam dobila i koju prenosim gdje god umijem jer je suvremena, svjetska i kad slušam neke druge roditelje iz nekih drugih sredina, svjesna sam koliko smo zapravo imali sreće – objašnjava.

Smatra kako to puno ovisi o razumijevanju, znanju i sposobnostima ravnateljice za koju kaže da je bila spremna zauzeti se za njihovo dijete te opravdati i financijski omogućiti uvođenje trećeg odgojitelja u Janovoj skupini.

– Jan je od dobi od tri mjeseca uključen u terapije i svugdje su nam govorili da je za njega najbolje da bude okružen djecom urednog razvoja iz opće populacije, jer način na koji on uči i razvija se jest takav da imitira ono što vidi i doživi. Zato znamo da će u predškolskoj dobi uz svoje vršnjake Jan zaista maksimalno napredovati. Jedna od najpozitivnijih rečenica s prvih susreta sa stručnim suradnicima je upravo ona psihologinja koja nam je rekla kako je Jan baš tamo gdje treba biti, među djecom – prisjeća se Janova mama.

Mišljenja je kako sve dobro što se događa i što će se događati najviše ovisi o obostranoj komunikaciji – prvenstveno roditelja i odgojitelja, a zatim i roditelja sa stručnom službom te ravnateljicom.

– Nama je od prvog trenutka bilo dano do znanja što možemo očekivati od stručne podrške u vrtiću, a isto smo se tako i mi potrudili približiti naša očekivanja. U trenutku kada smo se odlučili za upis djeteta u redovan vrtić očekivanja su se isključivo odnosila na to da dođe u skupinu djece koju će voditi odgojiteljice koje će imati sluh i zapravo najviše osjećaja nježnosti i pažnje. Stručna podrška u vrtiću je zadovoljavajuća jer se odnosi uglavnom na to da se Jana procijenilo na koji način funkcionira i dalje se daju upute odgojiteljicama oko prilagodbe sadržaja. S time smo bili upoznati, zadovoljni smo i svjesni da je Janu potrebna dodatna individualna stručna podrška koju smo potražili izvan vrtića. Jana u vrtiću prati logoped, defektolog, psiholog i zdravstveni voditelj koji prati njegov motorički razvoj – napominje Jembrek.

Pozitivna iskustva s roditeljima druge djece iz skupine

Kada je riječ o odnosu drugih roditelja prema njima i Janu, naglašava da dosad nisu imali ni jedno negativno iskustvo.

– Mi smo otvoreni roditelji i nekako smo vrlo rano odlučili „pomirit se sa svitom“ i ne vrijedeći se na bilo kakva pitanja, komentare koji možda u nekom trenutku nisu primjereni ili neke izjave odnosno izraze koji nisu u skladu s onime kako je stručno uvriježeno i kako bi trebalo biti. Uvijek ćemo rado porazgovarati i odgovoriti svakome tko pokaže interes da bi volio više znati ili da bi htio ostvariti bliskiji kontakt s Janom. Svjesni smo da ima osoba i roditelja koji su nezainteresirani i koji možda nemaju najljepše mišljenje, ali mi se s time ne opterećujemo. Uglavnom primjećujemo ljudi koji reagiraju pozitivno, oduševljava nas koliko roditelja zastane, čučne kraj Jana, pozdravi ga, obrati mu se. Često mi privatno mame pošalju poruke o nekom događaju iz vrtića koji je prepričalo njihovo dijete ili je bilo situacija kad su u prolazu očevi prokomentirali neke doživljaje djece iz vrtića. Zaista ima divnih i prekrasnih roditelja i to nas uvijek raznježi i daje nam snage, jer nema ljepšeg osjećaja nego znati da se od tvojeg djeteta ne okreće glava, da ga se doživljava, da mu se uputi osmijeh, lijepa riječ. To je zaista posebno – zaključuje.

Kada je pak riječ o mališanima iz skupine, smatra kako su u ovoj dobi oni još premašeni da bi uočili neke razlike.

To je zapravo najbolje u cijeloj priči jer djeca koja rastu uz Jana, odrast će bez predrasuda, njima će Jan biti priatelj iz skupine kojem ponekad treba malo više pomoći oko nekih stvari, a Jan će za sebe biti najbolji i najsvjetlij i ambasador – naglašava.

SNIMIO VALENTINO ŠTEFANEK.

Mnogo predrasuda i stereotipa veže se uz dijagnozu Downovog sindroma

Dodaje kako se uz dijagnozu Downovog sindroma veže mnogo predrasuda i stereotipa.

Govori nam kako je istina da problema i izazova ima mnogo, no djeca su jako različita i, jednako kao i kod djece urednog razvoja, ne postoje dva ista djeteta. Istiće kako to ovisi o mnogobrojnim i različitim faktorima – od onih na koje ne možemo utjecati jer se prirođenim zdravstvenim anomalijama priča tako posložila, do onih na koje se može utjecati, ali su mogućnosti roditelja i okoline u kojoj žive i sredine u kojoj dijete odrasta različite.

– Postoji jedna predrasuda da su djeca s Downovim sindromom uvijek vesela, nasmijana, dražesna, drugim riječima mali anđeli koji su tu samo da uveseljavaju svoje bližnje. Dakle, to je totalna predrasuda, imaju oni itekako svoju crtu i dijapazon svih osjećaja, pa i zahtjevnih ponašanja i ispoljavanja osjećaja koji se tiču ljutnje, nezadovoljstva, srama, tvrdoglavosti, ignoriranja i slično. Isto tako, jedna od predrasuda je da će dijete s Downovim sindromom zauvijek ovisiti o svojim roditeljima, a ima toliko prekrasnih primjera gdje djeca odrastu u ostvarene mlade ljude koji su aktivni u zajednici, druže se, rade na odgovarajućim poslovima, školju se, dovoljno su osamostaljeni i funkcionalni da mogu voditi itekako ispunjen život. Jedino je pitanje koliko smo mi kao društvo spremni osigurati takve prilike, jer divni primjeri dolaze iz inozemstva, a na nama roditeljima je očito da se izborimo za slične uvjete i u našem društvu – pojašnjava Janova mama.

Pritom, ističe nedavni primjer iz Gospića gdje se jednoj djevojci omogućio posao, a samim time i svršishodan život.

– Ima svjetlih primjera i njih treba isticati. Očito je idealna kombinacija kad se na poziciji na kojoj se donose odluke nađe osoba koja je osjetljiva, spremna podržati, koja razumije da će malo više uloženog danas, jednog dana možda značiti manje izdvajanja za puno složenije probleme koji nastanu kad se u samom startu problem ignorira i ne osigura se adekvatna podrška. Mi ćemo se kao Janovi roditelji truditi i nastojati da Jan bude prepoznat u svojoj okolini, da ga ljudi ne doživljavaju

kroz dijagnozu već da susrećući se s njim, možda sruše neke vlastite predrasude. Jednostavno da mu se prvenstveno pruži prilika – zaključuje Janova mama.

Janova odgojiteljica Ivana Jakupić dodatno se educira za rad s djecom s teškoćama u razvoju

A kako bi se Janu uistinu pružila prilika i kako ga se ne bi doživljavalo isključivo kroz njegovu dijagnozu, u vrtiću se brine i njegova odgojiteljica **Ivana Jakupić** koja se po prvi put susrela s radom s djecom s teškoćama u razvoju na samom početku svog odgojiteljskog puta, ali na radu na zamjeni. Ovo joj je prvi put da u svojoj matičnoj skupini ima djecu s teškoćama u razvoju.

SNIMIO VALENTINO ŠTEFANEK.

– Svaka teškoća nosi svoje određene i specifične izazove. Za kvalitetan rad potrebni su stalna suradnja s roditeljima, odnos pun povjerenja i stalna podrška stručnog tima koju zaista i imamo. Sam rad zahtjevniji je, jer se traži posvećenost, odnosno individualan rad u većoj mjeri nego li je to s djecom tipičnog razvoja. Vrtić je prepoznao potrebu i želju za dodatnim educiranjem odgojitelja tako da od ove pedagoške godine idem na polugodišnju edukaciju za rad s djecom s teškoćama u razvoju – ističe odgojiteljica.

Načelo Montessori programa je ‘Pomozi mi da to učinim sam’

Objašnjava nam kako je naglasak u radu na individualnom pristupu.

– Svaka nova radnja ponavlja se istim redoslijedom iz dana u dan sve dok ju dijete ne savlada. Montessori program koji provodimo u našoj skupini, upravo po tom načelu i radi. Glavni moto Montessori pedagogije je "Pomozi mi da to učinim sam!". Korak po korak djetetu se pomaže da određenu radnju obavi samostalno. Primjerice djetetu tipičnog razvoja pokazat ćeemo kako korak po korak izuti cipel. Djetetu s teškoćom u razvoju prvo ćemo pokazati kako da samo otkopča cipel. Tek kad taj korak savlada prelazi se na usvajanje drugog i povezivanje s prethodnim korakom. Važno je da je radnja koju pokazujemo usporena te da je dijete fokusirano – napominje i dodaje da kada je riječ o inkluziji, to je nešto na čemu ne rade samo odgojitelji, već i stručni suradnici i svi zaposlenici vrtića.

Naglasak je, ističe, na razvoju osjećaja pripadnosti grupi te razvoju socio-emocionalnih vještina kao i kod sve ostale djece.

SNIMIO VALENTINO ŠTEFANEK.

Stvaranje sigurne atmosfere, pune prihvaćanja i ljubavi

Što se tiče tolerancije i prihvaćanja različitosti u grupi, odgojiteljica naglašava da djeca sama po sebi nemaju predrasude i u važnu ulogu za razvoj tolerancije više ima kućni odgoj, odnosno pristup roditelja prema različitostima.

– U vrtiću tu urođenu empatiju njegujemo i razvijamo. Nastojimo stvoriti jednu sigurnu atmosferu, punu prihvaćanja i topline. Bilo je situacija u početku kada su se djeca znala doći požaliti da im je dijete uništilo aktivnost, ali radom, sad već drugu godinu, znaju i sami našu djecu s teškoćama u razvoju uputiti: Idemo to sad popraviti zajedno. Druga djeca ih znaju itekako dobro usmjeriti i problemsku situaciju sami riješiti i to upravo zbog te prirodne empatije i intuicije koju imaju. Ali, ako im je nešto zaista jako važno znaju se postaviti i reagirati kao što bi i na dijete tipičnog razvoja. Takve situacije nisu česte, ali primjerom i razgovorom djecu učimo kako riješiti problemsku situaciju. Češće se pojavi problem u komunikaciji zbog govornog razvoja, ali i tu uskačemo mi te jednostavnim potpitanjima dolazimo do odgovora i rješenja i time podučavamo djecu daljnjoj komunikaciji s djecom s teškoćama u razvoju – pojašnjava.

Za roditelje njihove skupine kaže da imaju razvijenu empatiju koju se prenijeli na svoju djecu.

– Prilikom susreta u vrtiću redovno padaju zagrljaji i petice. Samim pogledom dijete vam otopi srce i sruši sve predrasude. Ako su postojale – zaključuje odgojiteljica.

ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

VIŠE S WEBA

PLAĆE U LIDLU: Koliko zarađuju voditelj prodaje, blagajnik, pripravnik?

MAKARSKA Susjedi zvali policiju zbog covid pozitivne susjede, jutros je našli mrtvu u stanu

U »Đir po gradu« uključio se i HNK Zadar

Prikazana tri šivana broda iz antičke luke u Zatonu

Aktualna i britka komedija

Narkomanski pribor osvanuo usred grada, pored šetnice uz Forum!

Sponsored by Midas

0 komentara

Sortiranje prema [Najstariji](#)

Komentirajte...

Facebookov dodatak za komentare

O NAMA

Mi smo portal koji prati zbivanja u Koprivnici i okolici, Podravini i Prigorju, a po potrebi i šire.

Javite nam se: redakcija@drava.info

PRATI NAS

[Kolačići i Google Analytics](#) [Zaštita privatnosti](#) [Uvjeti korištenja](#) [Impresum](#) [Kontakt](#)

© 2015. - 2021. Drava-info. Sva prava pridržana.